

ที่ กบ ๐๐๒๓.๔/ว ๕๑๒๕

ศาลากลางจังหวัดกระบี่
๙/๑๐ ถนนอุตรกิจ กบ ๘๑๐๐๐

๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง หรือเกี่ยวกับการขออนุมัติเพื่อตั้งเป็นที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการการตำรวจที่ไม่มีค่าตอบแทน

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ และนายกเทศมนตรีเมืองกระบี่

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๒๒๕๔

ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของ
กระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ได้พิจารณาและให้ความเห็นกรณีข้อหารือของจังหวัดเพชรบุรีเกี่ยวกับการตั้ง
ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎร ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่ง
มาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมชาย ชัยเงิน)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบ และเรื่องร้องทุกข์
โทร./โทรสาร ๐ ๗๕๖๑ ๑๙๑๐

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
 กระทรวงพาณิชย์
 เลขที่ ๐๖๕๐๑๘
 วันที่ ๐๗ ส.ค. ๒๕๖๓
 เวลา ๑๖.๔

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๒๒๕๒

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
 ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

ทอ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่องหารือเกี่ยวกับการขออนุมัติเพื่อตั้งเป็นที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการการค้าการตำรวจที่ไม่มีค่าตอบแทน
 เรียนผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดเพชรบุรี)

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย ครั้งที่ ๑ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๖๓ วันพุธที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๓
 ๒. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย ครั้งที่ ๑ ครั้งที่ ๓๐/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๑

ด้วยคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย ครั้งที่ ๑ ได้พิจารณาและให้ความเห็นตามข้อหารือของจังหวัดเพชรบุรีเกี่ยวกับการตั้งผู้บริหารท้องถิ่นเป็นที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการการค้าการตำรวจ ซึ่งกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศพิจารณาแล้วเห็นว่าความเห็นดังกล่าวจะเป็นประโยชน์แก่จังหวัดในการพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ จึงขอส่งความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย ครั้งที่ ๑ ให้จังหวัดเพื่อนำไปใช้ประกอบการพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติธร วัฒนชัย)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
 อธิบดีกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
 กลุ่มงานวินิจฉัยและกำกับดูแล
 โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ผู้ประสานงาน

จิราวรรณ สุวรรณสินธ์ ๐๙๑ ๗๑๖ ๓๑๔๐

รายงานการประชุม

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑

ครั้งที่ ๑๔/๒๕๖๓

วันพุธที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๓ เวลา ๐๙.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมสำนักนโยบายและแผน สป. ชั้น ๗ อาคารดำรงราชานุภาพ กระทรวงมหาดไทย

ผู้มาประชุม

๑. นายไตรภพ ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย สป.	วงศ์ไตรรัตน์	กรรมการ	ทำหน้าที่ประธาน
๒. นายสวัสดิ์	สงสัมพันธ์	กรรมการ	
๓. นายปริญญา	อุดมทรัพย์	กรรมการ	
๔. ศ. (พิเศษ) ยุวัฒน์	วุฒิเมธี	กรรมการ	
๕. ศ. (พิเศษ) กมลชัย	รัตนสกาววงศ์	กรรมการ	
๖. นายสุพล	ยุติธาดา	กรรมการ	
๗. นายธวัชชัย	พิทักษ์อภัย	กรรมการ	
๘. นายพินัย	อนันตพงศ์	กรรมการ	
๙. ศ. (พิเศษ) วรรณชัย	บุญบำรุง	กรรมการ	
๑๐. นายเอกศักดิ์	ตรีภรณ์สวัสดิ์	กรรมการ	
๑๑. นางสาววันฉณา	บุญนาค	กรรมการ	
๑๒. นางสาวชไมพร ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย สป.	อำไพจิตร	กรรมการ	
๑๓. นายยงยุทธ นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย สป.	ชินประเสริฐ	กรรมการและเลขานุการ	
๑๔. นางสาวพรชนก นิติกรชำนาญการ สำนักกฎหมาย สป.	กฤดาธิการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ	
๑๕. นางสาวนริศรา นิติกรปฏิบัติการ สำนักกฎหมาย สป.	รุ่งประชาเดช	ผู้ช่วยเลขานุการ	

ผู้ไม่มาประชุม

นายปวิณ ชำนิประศาสน์
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านกิจการความมั่นคงภายใน

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางสาวฐิตาพร	อุทก	นิติกรปฏิบัติการ สำนักกฎหมาย สป.
๒. นางสาวสุธาทิพย์	จันทร์เจริญ	นิติกรปฏิบัติการ สำนักกฎหมาย สป.
๓. นายศฤงคาร	เสนาหา	นิติกรปฏิบัติการ สำนักกฎหมาย สป.

ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑. นายสัญญาจิต	พวงนาค	ผู้อำนวยการกลุ่มงานวินิจฉัยและกำกับดูแล
๒. นางสาวจิราวรรณ	สุวรรณปิ่นตะ	นิติกรปฏิบัติการ

๓. นางสาวศิตาภา	พรสุวานนท์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานบำเหน็จบำนาญและสวัสดิการ
๔. นายธนาวุฒิ	ไตรโสภณ	หัวหน้างานกฎหมาย
ผู้แทนจังหวัดเพชรบุรี		
๑. จำอากาศเอก อภิชาติ	แก้วโกศล	นายกเทศมนตรีตำบลบ้านลาด
๒. นางสาวกัญญา	อดีตโต	ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบ และเรื่องร้องทุกข์ สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี
๓. นายกฤษณะ	เจียวเสียน	นิติกรปฏิบัติการ

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๐๐ น.

เนื่องจากนายปวิณ ชำนิประศาสน์ รองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจ ด้านกิจการความมั่นคงภายใน ประธานกรรมการ ตีตราขการ ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ ที่ประชุมจึงมีมติให้ นายไตรภพ วงศ์ไตรรัตน์ ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย สป. กรรมการ ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

-ไม่มี-

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม

รายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๑๗/๒๕๖๓ วันพุธที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๓

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ ได้ตรวจพิจารณารายงานการประชุมดังกล่าวแล้ว ไม่มีการแก้ไข

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของ กระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๑๗/๒๕๖๓ วันพุธที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๓

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา

๓.๑ ข้อยกขหรือการขออนุมัติเพื่อตั้งเป็นที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการการตำรวจที่ไม่มี ค่าตอบแทน

ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ชี้แจงว่า จังหวัดเพชรบุรีได้ขอหารือกรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่นเกี่ยวกับกรณีที่คณะกรรมการการตำรวจสภาผู้แทนราษฎร ได้มีมติแต่งตั้ง จำอากาศเอก อภิชาติ แก้วโกศล นายกเทศมนตรีตำบลบ้านลาด อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี เป็นที่ปรึกษาประจำ คณะกรรมการการตำรวจ โดยไม่มีค่าตอบแทน และขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรีอนุมัติให้ จำอากาศเอก อภิชาติ แก้วโกศล เป็นที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการการตำรวจ ซึ่งจังหวัดเพชรบุรี พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๔๘ จตุทศ (๑) กำหนดให้นายกเทศมนตรีต้องไม่ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือ รัฐวิสาหกิจ เว้นแต่ตำแหน่งที่ดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือเป็นการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ในการ บริหารราชการแผ่นดินหรือตามนโยบายของรัฐบาล การที่คณะกรรมการการตำรวจได้มีมติตั้ง จำอากาศเอก อภิชาติ แก้วโกศล นายกเทศมนตรีตำบลบ้านลาด อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี เป็นที่ปรึกษาประจำ คณะกรรมการการตำรวจ โดยไม่มีค่าตอบแทน จึงเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๔๘ จตุทศ (๑) แห่ง พระราชบัญญัติดังกล่าว จึงขอหารือว่าความเห็นของจังหวัดเพชรบุรีถูกต้องหรือไม่

ข้อกฎหมาย

๑. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๔๘ จตุตศ นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และเลขานุการนายกเทศมนตรี ต้องไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ เว้นแต่ตำแหน่งที่ดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือเป็นการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดินหรือตามนโยบายของรัฐบาล

ฯลฯ

บทบัญญัติตามมาตรานี้มิให้ใช้บังคับกับกรณีที่บุคคลดังกล่าวตามวรรคหนึ่งได้รับเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญหรือเงินปีพระบรมวงศานุวงศ์ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และมีให้ใช้บังคับกับกรณีที่บุคคลดังกล่าวตามวรรคหนึ่งรับเงินตอบแทนค่าเบี้ยประชุมหรือเงินอื่นใดเนื่องจากการดำรงตำแหน่งกรรมการของวิสาหกิจหรือวุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎรหรือสภาเทศบาลหรือสภาท้องถิ่นอื่น หรือกรรมการที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นโดยตำแหน่ง

๒. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๑๒๙ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจเลือกสมาชิกของแต่ละสภาตั้งเป็นคณะกรรมการสามัญ และมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิกหรือมิได้เป็นสมาชิก ตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญหรือคณะกรรมการร่วมกันตามมาตรา ๑๓๗ เพื่อกระทำการพิจารณาตรวจสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ และรายงานให้สภาทราบตามระยะเวลาที่สภากำหนด

ฯลฯ

๓. ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๙๐ ให้สภาตั้งคณะกรรมการสามัญขึ้นสามสิบห้าคณะ แต่ละคณะประกอบด้วยกรรมการมีจำนวนสิบห้าคน โดยมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑๓) คณะกรรมการการตำรวจ มีหน้าที่และอำนาจกระทำการพิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการตำรวจ การปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย การป้องกัน และรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ

ฯลฯ

ข้อ ๙๕ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงาน คณะกรรมการสามัญอาจตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ และเลขานุการ ประจำคณะกรรมการก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด

ข้อ ๑๐๔ เมื่อคณะกรรมการได้กระทำการพิจารณาตรวจสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามหน้าที่และอำนาจหรือตามที่สภามอบหมายเสร็จแล้วให้รายงานต่อสภาตามระยะเวลาที่สภากำหนด

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๔๘ จตุตศ วรรคหนึ่ง (๑) ได้บัญญัติให้นายกเทศมนตรีต้องไม่ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ เว้นแต่ตำแหน่งที่ดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือเป็นการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดินหรือตามนโยบายของรัฐบาล และวรรคสอง ได้บัญญัติว่า มิให้นำบทบัญญัติตามวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับกรณีที่นายกเทศมนตรีรับเงินค่าตอบแทน ค่าเบี้ยประชุม หรือเงินอื่นใดเนื่องจากการดำรงตำแหน่งกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรหรือสภาเทศบาล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ ได้กำหนดให้สภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตั้งเป็นคณะกรรมการการสามัญ และมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิกหรือมิได้เป็นสมาชิกตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อกระทำการพิจารณาตรวจสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ และรายงานให้สภาทราบตามระยะเวลาที่สภากำหนด และข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔๐ (๑๓) ได้กำหนดให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการการตำรวจเป็นคณะกรรมการสามัญ มีหน้าที่และอำนาจกระทำการพิจารณาหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการตำรวจ การปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย การป้องกัน และรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ และข้อ ๔๕ ได้กำหนดให้คณะกรรมการการสามัญ อาจตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษาผู้ชำนาญการ นักวิชาการ และเลขานุการ ประจำคณะกรรมการก็ได้

ดังนั้น หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการตำรวจ สภาผู้แทนราษฎร จึงมีหน้าที่กระทำการพิจารณาตรวจสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการตำรวจ การปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย การป้องกัน และรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ จึงเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน เมื่อคณะกรรมการการตำรวจ สภาผู้แทนราษฎร มีมติตั้ง จำอากาศเอก อภิชาติ แก้วโกศล นายกเทศมนตรีตำบลบ้านลาด เป็นที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการการตำรวจที่ไม่มีค่าตอบแทน จึงเป็นการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดินด้วย จึงสามารถกระทำได้ ไม่เข้าเงื่อนไขการกระทำต้องห้ามที่นายกเทศมนตรีต้องไม่กระทำตามมาตรา ๔๘ จตุทศ (๑) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ แต่อย่างใด

เพื่อให้การพิจารณาในเรื่องนี้เป็นไปด้วยความรอบคอบ และเป็นแนวทางการปฏิบัติแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เห็นควรเสนอเรื่องนี้ให้คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย ได้พิจารณาอีกชั้นหนึ่ง

สำนักกฎหมาย สป. เห็นว่า ตามมาตรา ๔๘ จตุทศ (๑) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ กำหนดว่า นายกเทศมนตรีต้องไม่ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เว้นแต่ตำแหน่งที่ดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือเป็นการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน หรือตามนโยบายของรัฐบาล และตามข้อ ๔๐ (๑๓) ของข้อบังคับการประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการการตำรวจขึ้นเพื่อพิจารณาตรวจสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการตำรวจฯ และข้อ ๔๕ ของข้อบังคับเดียวกันกำหนดให้คณะกรรมการการสามัญตามข้อ ๔๐ อาจตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ และเลขานุการ ประจำคณะกรรมการก็ได้ โดยให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด เมื่อนายกเทศมนตรีดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการการตำรวจ จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่อีกหน้าที่หนึ่งในส่วนราชการ ที่อยู่ในส่วนของฝ่ายนิติบัญญัติซึ่งไม่ใช่การปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน หรือตามนโยบายของรัฐบาล การดำรงตำแหน่งดังกล่าวจึงต้องห้ามตามมาตรา ๔๘ จตุทศ (๑) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ ส่วนประเด็นที่คณะกรรมการการตำรวจได้ขอให้จังหวัดเพชรบุรีพิจารณาและอนุญาตให้ จำอากาศเอก อภิชาติฯ นายกเทศมนตรีตำบลบ้านลาด เป็นที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการการตำรวจ โดยไม่มีค่าตอบแทน นั้น เห็นว่า ตามมาตรา ๕๗ (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมาย และพระราชบัญญัติเทศบาลฯ มาตรา ๗๑ กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจควบคุมดูแลเทศบาลในจังหวัดนั้นให้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยถูกต้องตามกฎหมาย มีอำนาจแนะนำตักเตือนเทศบาล ตรวจสอบกิจการ เรียกรายงานและเอกสารหรือสถิติใด ๆ จาก

เทศบาลมาตรวจ ตลอดจนเรียกสมาชิกสภาเทศบาลหรือพนักงานเทศบาลมาชี้แจงหรือสอบสวนก็ได้ ประกอบกับพระราชบัญญัติเทศบาลฯ ไม่ได้มีบทบัญญัติมาตราใดกำหนดให้อำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดในการพิจารณาอนุญาตนายกเทศมนตรีไปดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใด ดังนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งไม่ใช่ผู้บังคับบัญชาของ จำอากาศเอก อภิชาติฯ และมีอำนาจในการกำกับดูแลการบริหารงานของเทศบาลเท่านั้น จึงไม่มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติให้ จำอากาศเอก อภิชาติฯ นายกเทศมนตรีตำบลบ้านลาด เป็นที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการการตำรวจได้ ทั้งนี้ ทั้ง ๒ ประเด็นเทียบเคียงได้กับความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ในการประชุมครั้งที่ ๓๐/๒๕๖๑ เมื่อวันที่พุธที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๑ เรื่อง หารือกรณีการแต่งตั้งให้นายกเทศมนตรีเป็นนักวิชาการประจำคณะกรรมการการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติ แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอหารือประเด็นดังกล่าวต่อคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย เห็นควรดำเนินการตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเสนอ

ทั้งนี้ นายบุญธรรม เลิศสุขีเกษม รองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้เห็นชอบให้นำเข้าหารือคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย

ฝ่ายเลขานุการฯ ชี้แจงว่า คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ในการประชุมครั้งที่ ๓๐/๒๕๖๑ เมื่อวันที่พุธที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๑ ได้เคยให้ความเห็นไว้ในเรื่องที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นหารือกรณีการแต่งตั้งให้นายกเทศมนตรีเป็นนักวิชาการประจำคณะกรรมการการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ มีความเห็นว่า ตามมาตรา ๔๘ จุดทศ (๑) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ กำหนดว่า นายกเทศมนตรีต้องไม่ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ เว้นแต่ตำแหน่งที่ดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ประเด็นตามข้อหารือเป็นกรณีที่คณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ขอให้นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ นายกเทศมนตรีเมืองมหาสารคาม เป็นนักวิชาการประจำคณะกรรมการการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยบุคคลที่จะปฏิบัติหน้าที่อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ นั้น จะต้องเป็นบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้นปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกอบระเบียบรัฐสภา ว่าด้วยการแต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และกรรมการของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ และประกาศสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติงานให้แก่คณะกรรมการการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนักวิชาการประจำคณะกรรมการการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ต้องได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โดยที่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็นส่วนราชการหนึ่งในสังกัดรัฐสภา ตามนัยมาตรา ๖ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ตำแหน่งนักวิชาการประจำคณะกรรมการการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จึงเป็นตำแหน่งที่สังกัดสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาซึ่งเป็นส่วนราชการ ประกอบกับตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ไม่มีบทบัญญัติใดกำหนดให้ต้องมีนายกเทศมนตรีเป็นนักวิชาการประจำคณะกรรมการการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติด้วย การดำรงตำแหน่งดังกล่าวจึงไม่ใช่การดำรงตำแหน่งตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น หากนายกิตติศักดิ์ฯ ได้รับการแต่งตั้งเป็นนักวิชาการประจำคณะกรรมการการศึกษาและการกีฬาประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีผลให้ต้องปฏิบัติหน้าที่อีกหน้าที่หนึ่งในส่วนราชการ ซึ่งไม่ใช่ตำแหน่งที่นายกเทศมนตรีได้ดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และไม่ใช่ตำแหน่งกรรมการของรัฐสภา หรือวุฒิสภา หรือสภาผู้แทนราษฎร หรือสภาเทศบาล หรือสภาท้องถิ่นอื่น

หรือกรรมการที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นโดยตำแหน่งที่ได้รับการยกเว้นให้สามารถกระทำได้ การดำรงตำแหน่งดังกล่าวจึงต้องห้ามตามมาตรา ๔๘ จตุทศ (๑) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖

ส่วนประเด็นที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ขอให้จังหวัดมหาสารคามพิจารณาและอนุญาตนายกิตติศักดิ์ฯ เป็นนักวิชาการประจำคณะกรรมการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติ นั้น ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๕๗ (๗) กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมาย และพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๗๑ กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลเทศบาลในจังหวัดนั้น ให้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยถูกต้องตามกฎหมาย และมีอำนาจหน้าที่ชี้แจง แนะนำ ตักเตือนเทศบาล และตรวจสอบกิจการ เรียกรายงานและเอกสารหรือสถิติใด ๆ จากเทศบาลมาตรวจ ตลอดจนเรียกสมาชิกสภาเทศบาลหรือพนักงานเทศบาลมาชี้แจงหรือสอบสวนก็ได้ ประกอบกับพระราชบัญญัติเทศบาลฯ ไม่ได้มีบทบัญญัติมาตราใดกำหนดให้อำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดในการพิจารณาอนุญาตนายกเทศมนตรีไปดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใด ดังนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งไม่ใช่ผู้บังคับบัญชาของนายกิตติศักดิ์ฯ และมีอำนาจในการกำกับดูแลการบริหารงานของเทศบาลเท่านั้น จึงไม่มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติให้นายกิตติศักดิ์ฯ เป็นนักวิชาการประจำคณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา ประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ คณะที่ ๑ ได้พิจารณาข้อหาหรือดังกล่าว โดยรับฟังข้อเท็จจริงและคำชี้แจงจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและผู้แทนจังหวัดเพชรบุรีแล้วมีความเห็นตามมาตรา ๔๘ จตุทศ (๑) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติว่า นายกเทศมนตรีต้องไม่ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ เว้นแต่ตำแหน่งที่ดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือเป็นการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน หรือตามนโยบายของรัฐบาล ส่วนความว่า “เป็นการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน” นั้น ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้จัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินไว้ดังนี้ (๑) ระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง (๒) ระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค (๓) ระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ถึงแม้ว่าข้อบังคับการประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๐ (๑๓) จะกำหนดให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการการตำรวจขึ้นเพื่อพิจารณาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการตำรวจฯ และข้อ ๙๕ กำหนดให้คณะกรรมการสามัญตามข้อ ๙๐ อาจตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ และเลขานุการ ประจำคณะกรรมการก็ได้ โดยให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด ก็ตามแต่การดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการการตำรวจดังกล่าวเป็นการปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการที่อยู่ในส่วนของฝ่ายนิติบัญญัติ ไม่ใช่การปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน อีกทั้งการตั้งคณะกรรมการของฝ่ายนิติบัญญัติ เป็นกลไกในการตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหารในการถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน ดังนั้น เมื่อนายกเทศมนตรีดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการการตำรวจ จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่อีกหน้าที่หนึ่งในส่วนราชการที่อยู่ในส่วนของฝ่ายนิติบัญญัติซึ่งไม่ใช่การปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน หรือตามนโยบายของรัฐบาล การดำรงตำแหน่งดังกล่าวจึงเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๔๘ จตุทศ (๑) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ ตามแนวความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ในการประชุมครั้งที่ ๓๐/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๑ เรื่องที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นหรือกรรมการแต่งตั้งให้นายกเทศมนตรีเป็นนักวิชาการประจำคณะกรรมการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ คณะที่ ๑ มีความเห็นเพิ่มเติมดังนี้

๑. กรณีประเด็นที่คณะกรรมการการตำรวจ สภาผู้แทนราษฎร ได้ขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี อนุมัติให้ จำอากาศเอก อภิชาติฯ นายกเทศมนตรีตำบลบ้านลาด เป็นที่ปรึกษาประจำ คณะกรรมการการตำรวจ โดยไม่มีค่าตอบแทน เห็นว่า ตามมาตรา ๕๗ (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ บัญญัติให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการกำกับดูแลการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมาย และพระราชบัญญัติเทศบาลฯ มาตรา ๗๑ บัญญัติให้ผู้ว่าราชการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลเทศบาลในจังหวัดนั้นให้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยถูกต้องตามกฎหมาย กฎ และระเบียบข้อบังคับของทางราชการ ในกรณี ให้มีอำนาจหน้าที่ชี้แจง แนะนำ หรือตักเตือนเทศบาล และ ตรวจสอบกิจการ เรียกรายงานและเอกสารหรือสถิติใด ๆ จากเทศบาลมาตรวจ ตลอดจนเรียกสมาชิกสภาเทศบาล หรือพนักงานเทศบาลมาชี้แจงหรือสอบสวนก็ได้ ประกอบกับพระราชบัญญัติเทศบาลฯ ไม่ได้มีบทบัญญัติ มาตราใดกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจในการพิจารณาอนุญาตนายกเทศมนตรีไปดำรงตำแหน่งหรือ ปฏิบัติหน้าที่อื่นใด ดังนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรีซึ่งมีอำนาจในการกำกับดูแลการบริหารงานของ เทศบาลเท่านั้น จึงไม่มีอำนาจอนุมัติให้ จำอากาศเอก อภิชาติฯ นายกเทศมนตรีตำบลบ้านลาด เป็นที่ปรึกษา ประจำคณะกรรมการการตำรวจได้ ซึ่งประเด็นตามข้อหาเรื่องนี้เทียบเคียงได้กับความเห็นของคณะกรรมการ พิจารณาร่างกฎหมายฯ คณะที่ ๑ ในการประชุมครั้งที่ ๓๐/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๑ เรื่อง หารือกรณีการแต่งตั้งให้นายกเทศมนตรีเป็นนักวิชาการประจำคณะกรรมการสามัญประจำสภานิติบัญญัติ แห่งชาติ

๒. ตามมาตรา ๔๔/๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๔๘ จตุพศ (๑) แห่ง พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ และ มาตรา ๖๔/๒ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่บัญญัติความเดียวกันว่า "... เว้นแต่ตำแหน่งที่ดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือเป็นการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ในการบริหาร ราชการแผ่นดิน หรือตามนโยบายของรัฐบาล" เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการตีความเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่งอื่น ๆ ของนายกเทศมนตรีในลักษณะเดียวกันกับข้อหาเรื่องนี้อีก กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นควรไปศึกษาว่า การเพิ่มความดังกล่าวมีเจตนารมณ์อย่างไร หากส่งผลกระทบต่อการทำงานของผู้บริหารท้องถิ่นทุกรูปแบบ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นก็ควรที่จะดำเนินการแก้ไขบทบัญญัตินี้ดังกล่าวให้มีความชัดเจนในโอกาส ต่อไป

มติที่ประชุม ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นรับความเห็นของคณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายฯ ไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

รายงานการประชุม
คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑
ครั้งที่ ๓๐/๒๕๖๑
วันพุธที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๑
ณ ห้องประชุมสำนักกฎหมาย สป. ชั้น ๖ อาคารดำรงราชานุสรณ์ กระทรวงมหาดไทย

๑.	นายประยูร รองปลัดกระทรวงมหาดไทย	รัตนเสนีย์	ประธานกรรมการ ด้านความมั่นคงภายใน
๒.	นายไตรภพ ปลัดจังหวัดอำนาจเจริญ	วงศ์ไตรรัตน์	กรรมการ รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาสำนักกฎหมาย สป.
๓.	นายสวัสดิ์	สงสัมพันธ์	กรรมการ
๔.	ศ.พิเศษ ยุวัฒน์	วุฒิเมธี	กรรมการ
๕.	นายปริญญา	อุดมทรัพย์	กรรมการ
๖.	นายสุพล	ยุติธาดา	กรรมการ
๗.	ศ.พิเศษ กมลชัย	รัตนสกาวงศ์	กรรมการ
๘.	นายพินัย	อนันตพงศ์	กรรมการ
๙.	นางสาววันฉณา	บุญนาค	กรรมการ
๑๐.	นายเอกศักดิ์	ตรีภรณ์สวัสดิ์	กรรมการ
๑๑.	นายนิเวศน์ ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย สป.	หาญสมุทร	กรรมการ
๑๒.	นายยงยุทธ นิติกรชำนาญการพิเศษ	ชินประเสริฐ สำนักกฎหมาย สป.	กรรมการและเลขานุการ
๑๓.	นางสาวฐิติภาพ นิติกรปฏิบัติการ	อุทก สำนักกฎหมาย สป.	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้ไม่มาประชุม			
	นายธวัชชัย	พีทอังกูร	ลาการประชุม
ผู้เข้าร่วมประชุม			
๑.	นางสาวชุตินฉันทน์	ปริสุทธิ์	นิติกรชำนาญการ สำนักกฎหมาย สป.
๒.	นางสาวสุธาทิพย์	จันทร์เจริญ	นิติกรปฏิบัติการ สำนักกฎหมาย สป.
ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น			
๑.	นายสิญ	จิตพวงนาค	ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิจัยและกำกับดูแล
๒.	นายราม	จินตมาศ	หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมการจัดการด้านสาธารณสุข
๓.	นางสาวสาวิตรี	คล้ายจินดา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๔.	นางสาวจริยาภรณ์	สมปู	นิติกร
๕.	นางสาวจิรวรรณ	สุวรรณปิ่นตะ	นิติกร
ผู้แทนจังหวัดมหาสารคาม			
๑.	นายสุวัฒน์	ตนะสอน	นิติกรชำนาญการ นักส่งเสริมการปกครอง

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

- ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม

รายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๒๙/๒๕๖๑ วันพุธที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๑

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ ได้ตรวจพิจารณารายงานการประชุมดังกล่าวแล้ว ไม่มีการแก้ไข

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๒๙/๒๕๖๑ วันพุธที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๑

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา

๓.๑ ชื่อหรือกรณีการแต่งตั้งให้นายกเทศมนตรีเป็นนักวิชาการประจำคณะกรรมการธิการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ชี้แจงว่า จังหวัดมหาสารคามได้ขอหารือเกี่ยวกับกรณีที่คณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ขอให้จังหวัดมหาสารคามพิจารณาและอนุญาตให้นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ นายกเทศมนตรีเมืองมหาสารคาม เป็นนักวิชาการประจำคณะกรรมการธิการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อที่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จะได้มีคำสั่งแต่งตั้งบุคคลดังกล่าวเป็นนักวิชาการประจำคณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา เพื่อปฏิบัติหน้าที่อันเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ รวมทั้งปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการมอบหมายอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ โดยมีคำตอบเป็นรายเดือนตามระเบียบรัฐสภา โดยมีผลตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เป็นต้นไป ซึ่งจังหวัดมหาสารคามพิจารณาแล้วเห็นว่า ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๔๘ จตุทศ นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และเลขาธิการนายกเทศมนตรี ต้องไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ตาม (๑) (๒) (๓) บทบัญญัติตามมาตรานี้มีให้บังคับใช้กับกรณีที่บุคคลดังกล่าวได้รับเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ หรือเงินปีพระบรมวงศานุวงศ์หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และมีให้บังคับใช้กับกรณีที่บุคคลดังกล่าวได้รับเงินตอบแทนค่าเบี้ยประชุมหรือเงินอื่นใด เนื่องจากการดำรงตำแหน่งกรรมการของรัฐสภา หรือวุฒิสภา หรือสภาผู้แทนราษฎรหรือสภาเทศบาล หรือสภาท้องถิ่นอื่น หรือกรรมการที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นโดยตำแหน่ง แต่นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ ได้รับการเสนอชื่อเป็นนักวิชาการประจำคณะกรรมการธิการ เพื่อปฏิบัติงานให้แก่กรรมการธิการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ไม่ใช่เป็นกรรมการตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๔๘ จตุทศ ดังนั้น เพื่อพิจารณาในกรณีการแต่งตั้งนายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ นายกเทศมนตรีเมืองมหาสารคาม เป็นนักวิชาการประจำคณะกรรมการ เพื่อปฏิบัติงานให้แก่กรรมการธิการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จังหวัดมหาสารคามจึงขอหารือว่า กรณีดังกล่าวได้รับการยกเว้นตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๔๘ จตุทศ หรือไม่ อย่างไร และอำนาจพิจารณาอนุญาตให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภามีคำสั่งแต่งตั้งบุคคลดังกล่าวเป็นนักวิชาการประจำคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติงานให้แก่กรรมการธิการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นของผู้ว่าราชการจังหวัดหรือไม่ อย่างไร

ข้อกำหนด

๑. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๘ จตุทศ นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และเลขานุการนายกเทศมนตรี ต้องไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เว้นแต่ตำแหน่งที่ดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

(๒) รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ เป็นพิเศษจากส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ นอกเหนือไปจากที่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ปฏิบัติกับบุคคลในธุรกิจการงานตามปกติ

ฯลฯ

บทบัญญัติตามมาตรานี้มิให้ใช้บังคับกับกรณีที่บุคคลดังกล่าวตามวรรคหนึ่งได้รับเบี้ยหวัด บำเหน็จบำนาญหรือเงินปีพระบรมวงศานุวงศ์ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และมีให้ใช้บังคับกับกรณีที่บุคคลดังกล่าวตามวรรคหนึ่งรับเงินตอบแทนค่าเบี้ยประชุมหรือเงินอื่นใดเนื่องจากการดำรงตำแหน่ง กรรมการของรัฐสภาหรือวุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎรหรือสภาเทศบาลหรือสภาท้องถิ่นอื่น หรือกรรมการที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นโดยตำแหน่ง

มาตรา ๔๘ ปัญจทศ นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

ฯลฯ

(๕) กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๔๘ จตุทศ

ฯลฯ

๒. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๑๕ ให้ ก.ร. มีอำนาจออกกระเปียบรัฐสภาหรือประกาศรัฐสภาเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา โดยเฉพาะในเรื่อง ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

(๒) การแต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา กรรมการของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา และส่วนราชการสังกัดรัฐสภา รวมทั้งกำหนดอัตราค่าตอบแทน

(๓) การกำหนดอัตราเบี้ยประชุม ค่าตอบแทนหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นของ ก.ร. คณะอนุกรรมการข้าราชการรัฐสภา และคณะกรรมการอื่น ๆ รวมทั้งให้แก่ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติราชการใด ๆ

ฯลฯ

ระเบียบรัฐสภาหรือประกาศรัฐสภาตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้ลงนามและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๓. ระเบียบรัฐสภาว่าด้วยการแต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และกรรมการของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗

ข้อ ๖ เพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ให้มีการแต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติงานให้แก่คณะกรรมการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติในแต่ละคณะ ในตำแหน่งและอัตราค่าตอบแทน ดังต่อไปนี้

ก. กรณีแต่งตั้งบุคคลที่มีได้เป็นข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ

ฯลฯ

(๓) นักวิชาการประจำคณะกรรมการ ให้ได้รับค่าตอบแทนในอัตราเดือนละ ๘,๐๐๐ บาท

ฯลฯ

ข. กรณีแต่งตั้งบุคคลที่เป็นข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ

ฯลฯ

(๓) นักวิชาการประจำคณะกรรมการ ให้ได้รับค่าตอบแทนในอัตราเดือนละ ๖,๐๐๐ บาท

ฯลฯ

๔. ประกาศสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติงานให้แก่คณะกรรมการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ข้อ ๒ การแต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติงานให้แก่คณะกรรมการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามประกาศนี้ ได้แก่การแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

(๓) นักวิชาการประจำคณะกรรมการ

ฯลฯ

ข้อ ๔ นักวิชาการประจำคณะกรรมการและเลขานุการประจำคณะกรรมการ มีหน้าที่ความรับผิดชอบตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ข้อพิจารณา

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๘ จตุทศ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดให้นายกเทศมนตรีต้องไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง กล่าวคือ (๑) ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เว้นแต่ตำแหน่งที่ดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และ (๒) รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ เป็นพิเศษจากส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ นอกเหนือไปจากที่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ปฏิบัติกับบุคคลในธุรกิจ การงานตามปกติ และวรรคสอง กำหนดข้อยกเว้นไว้ว่า บทบัญญัติตามมาตรา ๔๘ จตุทศ วรรคหนึ่ง ดังกล่าว มิให้ใช้บังคับกับกรณีที่ได้รับเงินตอบแทนค่าเบี้ยประชุมหรือเงินอื่นใดเนื่องจากการดำรงตำแหน่งกรรมการ ของรัฐสภา หรือวุฒิสภา หรือสภาผู้แทนราษฎร หรือสภาเทศบาล หรือสภาท้องถิ่นอื่น และมาตรา ๔๘ ปัญจ ทศ (๕) ได้บัญญัติให้นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่งเมื่อกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๔๘ จตุทศ

๒. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๕ กำหนดให้คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา มีอำนาจออกระเบียบรัฐสภาหรือประกาศรัฐสภาเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา โดยเฉพาะในเรื่องดังต่อไปนี้ (๒) การแต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่อื่นจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของ รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา กรรมการของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาและส่วนราชการสังกัดรัฐสภา รวมทั้งกำหนดอัตราค่าตอบแทน และ (๓) การกำหนดอัตราเบี้ยประชุม ค่าตอบแทนหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นของคณะกรรมการข้าราชการรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภา คณะอนุกรรมการข้าราชการรัฐสภา และคณะกรรมการอื่น ๆ

รวมทั้งให้แก่ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติราชการใด ๆ โดยให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้ลงนามและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ระเบียบรัฐสภาว่าด้วยการแต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่อื่นจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และกรรมการของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งออกตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ดังกล่าว ข้อ ๖ กำหนดว่า เพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ให้มีการแต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติงานให้แก่คณะกรรมการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติในแต่ละคณะ ในตำแหน่งและอัตราค่าตอบแทน ดังต่อไปนี้ ก. กรณีแต่งตั้งบุคคลที่มีได้เป็นข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ (๓) นักวิชาการประจำคณะกรรมการ ให้ได้รับค่าตอบแทนในอัตราเดือนละ ๘,๐๐๐ บาท และประกาศสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติงานให้แก่คณะกรรมการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ข้อ ๔ กำหนดว่า นักวิชาการประจำคณะกรรมการและเลขานุการประจำคณะกรรมการ มีหน้าที่ความรับผิดชอบตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

๓. เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวแล้วเห็นว่า การแต่งตั้งบุคคลเป็นนักวิชาการประจำคณะกรรมการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามระเบียบรัฐสภาว่าด้วยการแต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่อื่นจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และกรรมการของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ และประกาศสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติงานให้แก่คณะกรรมการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งระเบียบฉบับดังกล่าวออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ทำให้บุคคลที่ได้รับแต่งตั้งมีฐานะเป็นนักวิชาการประจำคณะกรรมการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามกฎหมาย มีหน้าที่ตามที่ระเบียบและประกาศฉบับดังกล่าวกำหนด ที่จะต้องปฏิบัติงานให้แก่คณะกรรมการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยได้รับค่าตอบแทนตามอัตราที่กำหนดไว้ ซึ่งตำแหน่งนักวิชาการประจำคณะกรรมการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติมิใช่กรรมการของรัฐสภา หรือวุฒิสภา หรือสภาผู้แทนราษฎร หรือสภาเทศบาล หรือสภาท้องถิ่น หรือกรรมการที่มีกฎหมายบัญญัติให้นายกเทศมนตรีเป็นโดยตำแหน่ง เมื่อนายกเทศมนตรีได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการประจำคณะกรรมการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จึงเป็นการดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ อันเป็นการต้องห้ามมิให้นายกเทศมนตรีกระทำตามมาตรา ๔๘ จดุทศ (๑) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒

สำนักกฎหมาย สป. พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามมาตรา ๕๗ (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมาย และมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลเทศบาลในจังหวัดนั้นให้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ โดยถูกต้องตามกฎหมาย และมีอำนาจหน้าที่ชี้แจงแนะนำตักเตือนเทศบาล และตรวจสอบกิจการ เรียกรายงาน และเอกสารหรือสถิติใดๆ จากเทศบาลมาตรวจ ตลอดจนเรียกสมาชิกสภาเทศบาลหรือพนักงานเทศบาลมาชี้แจงหรือสอบสวนก็ได้ ประกอบกับพระราชบัญญัติเทศบาลฯ ดังกล่าว ไม่ได้มีบทบัญญัติมาตราใดกำหนดให้อำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด ในการพิจารณาอนุญาตนายกเทศมนตรีไปดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใด ดังนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งไม่ใช่ผู้บังคับบัญชาของนายกเทศมนตรี นายกเทศมนตรีเมืองมหาสารคาม และมี

อำนาจในการกำกับดูแลการบริหารงานของเทศบาลเท่านั้น จึงไม่มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติให้นายกิตติศักดิ์ เป็นนักวิชาการประจำคณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา ประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้

ทั้งนี้ ในกรณีเมื่อสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้มีคำสั่งแต่งตั้งนายกิตติศักดิ์ เป็นนักวิชาการประจำคณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา ประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้วนั้น เห็นว่า สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญ (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อทำหน้าที่สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และรัฐสภา และเมื่อปัจจุบันยังไม่มี การตั้งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๐ สภานิติบัญญัติแห่งชาติจึงยังเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่รัฐสภา โดยมีสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็นส่วนราชการหนึ่งในสังกัดรัฐสภา ตามนัยมาตรา ๖ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งเมื่อพิจารณาตามประกาศสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติงานให้แก่คณะกรรมการสามัญ ประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ข้อ ๑๓ แล้ว เห็นว่ากฎหมายให้อำนาจสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาในการตรวจสอบคุณสมบัติ ตลอดจนมีคำสั่งแต่งตั้งนักวิชาการประจำคณะกรรมการสามัญ ประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตำแหน่งนักวิชาการฯ ดังกล่าวจึงเป็นตำแหน่งที่สังกัดสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาซึ่งเป็นส่วนราชการ ดังนั้น หากนายกิตติศักดิ์ ได้รับการแต่งตั้งเป็นนักวิชาการประจำคณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา ประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีผลให้ต้องปฏิบัติหน้าที่อื่นที่หนึ่งในส่วนราชการ ซึ่งไม่ใช่ตำแหน่งที่นายกเทศมนตรีได้ดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และไม่ใช่ว่าตำแหน่งกรรมการของรัฐสภา หรือวุฒิสภา หรือสภาผู้แทนราษฎร หรือสภาเทศบาล หรือสภาท้องถิ่นอื่น หรือกรรมการที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นโดยตำแหน่ง ที่ได้รับการยกเว้นให้สามารถกระทำได้ การกระทำจึงต้องห้ามตามมาตรา ๔๘ จตุทศ ซึ่งจะส่งผลให้นายกิตติศักดิ์ ต้องพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีเมืองมหาสารคาม ตามมาตรา ๔๘ จตุทศ (๕) ได้

อย่างไรก็ตามกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอหารือเรื่องดังกล่าวต่อคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย จึงเห็นควรเสนอข้อหารือดังกล่าวเพื่อคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยพิจารณาให้ความเห็น

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ คณะที่ ๑ ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าว โดยรับฟังข้อเท็จจริงจากคำชี้แจงของผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและผู้แทนจังหวัดมหาสารคามแล้วมีความเห็น ว่าตามมาตรา ๔๘ จตุทศ(๑) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดว่านายกเทศมนตรีต้องไม่ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ เว้นแต่ตำแหน่งที่ดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ประเด็นตามข้อหารือเป็นกรณีที่คณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา สภานิติบัญญัติแห่งชาติขอให้นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ นายกเทศมนตรีเมืองมหาสารคาม เป็นนักวิชาการประจำคณะกรรมการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยบุคคลที่จะปฏิบัติหน้าที่อื่นจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ นั้น จะต้องเป็นบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้นปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกอบระเบียบรัฐสภาว่าด้วยการแต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่อื่นจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และกรรมการของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ และประกาศสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติงานให้แก่คณะกรรมการสามัญประจำ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนักวิชาการประจำคณะกรรมการสามัญประจำสภา นิติบัญญัติแห่งชาติ ต้องได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โดยที่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็นส่วนราชการหนึ่งในสังกัดรัฐสภา ตามนัยมาตรา ๖ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ตำแหน่งนักวิชาการประจำคณะกรรมการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จึงเป็นตำแหน่งที่สังกัด

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาซึ่งเป็นส่วนราชการ ประกอบกับตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ไม่มีบทบัญญัติใดกำหนดให้ต้องมีนายกเทศมนตรีเป็นนักวิชาการประจำคณะกรรมการมาธิการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติด้วย การดำรงตำแหน่งดังกล่าวจึงไม่ใช่การดำรงตำแหน่งตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น หากนายกิตติศักดิ์ฯ ได้รับการแต่งตั้งเป็นนักวิชาการประจำคณะกรรมการการศึกษาและการกีฬาประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีผลให้ต้องปฏิบัติหน้าที่อีกหน้าที่หนึ่งในส่วนราชการ ซึ่งไม่ใช่ตำแหน่งที่นายกเทศมนตรีได้ดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และไม่ใช่ตำแหน่งกรรมการของรัฐสภา หรือวุฒิสภา หรือสภาผู้แทนราษฎร หรือสภาเทศบาล หรือสภาท้องถิ่นอื่น หรือกรรมการที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นโดยตำแหน่ง ที่ได้รับการยกเว้นให้สามารถกระทำได้ การดำรงตำแหน่งดังกล่าวจึงต้องห้ามตามมาตรา ๕๘ จดุทศ (๑) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖

ส่วนประเด็นที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ขอให้จังหวัดมหาสารคามพิจารณาและอนุญาตนายกิตติศักดิ์ฯ เป็นนักวิชาการประจำคณะกรรมการมาธิการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติ นั้น ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๕๗ (๗) กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมาย และพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๗๑ กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลเทศบาลในจังหวัดนั้น ให้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยถูกต้องตามกฎหมาย และมีอำนาจหน้าที่ชี้แจงแนะนำตักเตือนเทศบาล และตรวจสอบกิจการ ธุรกรรมงานและเอกสารหรือสถิติใดๆ จากเทศบาลมาตรวจ ตลอดจนเรียกสมาชิกสภาเทศบาลหรือพนักงานเทศบาลมาชี้แจงหรือสอบสวนก็ได้ ประกอบกับพระราชบัญญัติเทศบาลฯ ไม่ได้มีบทบัญญัติมาตราใดกำหนดให้อำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดในการพิจารณาอนุญาตนายกเทศมนตรีไปดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใด ดังนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งไม่ใช่ผู้บังคับบัญชาของนายกิตติศักดิ์ฯ และมีอำนาจในการกำกับดูแลการบริหารงานของเทศบาลเท่านั้น จึงไม่มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติให้นายกิตติศักดิ์ฯ เป็นนักวิชาการประจำคณะกรรมการมาธิการการศึกษาและการกีฬา ประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้

มติที่ประชุม ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นรับความเห็นของคณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายฯ ไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป